

**Justitiedepartementet
Regeringskansliet**

Remissyttrande av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer, SOU 2025:52

Yttrande

Justitiedepartementets betänkande *Stärkt insyn i politiska processer* (SOU 2025:52) har skickats på remiss. Betänkandet med tillhörande lagförslag är resultatet av 2023 års insynskommittés arbete med att stärka öppenheten i politiska beslutsprocesser. Utredningen betonar att politisk påverkan är en legitim del av demokratin, men att denna påverkan bör ske öppet för att stärka allmänhetens förtroende. För att uppnå detta föreslås flera lagändringar och nya regler.

Ett centralt förslag är att införa ett förbud mot anonyma bidrag till politiska partier. Om ett bidrag ges via mellanhand ska den ursprungliga givaren redovisas. Partier som misstänker försök att kringgå reglerna ska själva utreda detta och avstå från bidrag vid osäkerhet. Dessutom föreslås ett förbud mot utländska bidrag samt krav på redovisning av partiets kostnader, tillgångar och skulder. Förslagen innebär en ändring i *lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier*.

Betänkandet föreslår ett register för påverkanskommunikation (lobbying), som ska administreras av Kammarkollegiet. Juridiska personer och näringsidkare som bedriver sådan verksamhet måste registrera sig och rapportera tre gånger per år om vilka kontakter de haft med beslutsfattare, ämnen som diskuterats och kontaktens omfattning. Betänkandet föreslår att detta införs genom en ny lag vid namnet *lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut*.

Region Gotland tillstyrker i allt väsentligt föreslagna ändringar samt ny lagstiftning. Förslagen svarar upp mot utredningens uppdrag och syfte om att skapa en bättre insyn i hur politiska beslutsprocesser på riksplånet påverkas av utomstående intressenter.

Region Gotland anser att det behövs förtydliganden rörande § 4, punkt 2 i den föreslagna nya *lagen om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut*. Regleringen gäller undantag från registrering hos Kammarkollegiet om påverkanskommunikationen gentemot beslutsfattare görs inom ramen för myndighetens eller det offentliga organets uppdrag.

Region Gotland anser att skrivningen kan medföra svåra bedömningar om en myndighet eller ett annat offentligt organ genomför påverkanskommunikation inom ramen för sitt uppdrag eller inte. Det medför svårigheter i bedömning om myndigheter, regioner och kommuner ska registrera sig och redovisa påverkanskommunikation till Kammarkollegiet.

Regionstyrelsen

Meit Fohlin
Ordförande Regionstyrelsen

Stefan Hollmark
Regiondirektör